

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XXXIX. De Sententia Excommunicationis. D. 60. S. 24. C. 4. El. 1. EC. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

620 LIB. V. TIT. XXXVIII. & XXXIX.
que perpetuæ vel temporales, de quibus
h.t. potissimum agitur; ac præcipue de lr.
regularitate ex delicto, Depositione & De-
gradatione, de quibus vide *Nucl. Theol.*
Exam. 33.

T I T U L U S XXXVIII.

De Pœnitentiis & Remissionibus.

Agitur h.t. de Virtute ac Sacramento
Pœnitentiæ, de quo in *Nucl. Theol.*
Exam. 25. per tot. De præcepto annuæ Con-
fessionis, de quo *Exam. 19. n. 4.* & Sigillo Sa-
cramentali, de quo *Exam. 26. n. 9.* Item de
Indulgentiis ac Jubilæis, de quibus pro-
priè agunt Moralistæ & Controversistæ.

T I T U L U S XXXIX.

De Sententia Excommunicationis.

Nigrum h.t. est latius rubro, quia in eo
non tantum agitur de Excommuni-
catione, sed etiam de Suspensione & Inter-
dicto, de quibus actum est in *Nucl. Theol.*
Exam. 32. per tot. Circa Excommunica-
tionem latam *Can. Si quis suadente in per-*
cussores Clericorum specialiter nota se-
quentia Capita.

i. C. i. „Clerici impuberes se mutuo
percutientes non sunt ad Apost. Sedem
„mit.“

„mittendi; neque Clerici plenæ ætatis,
„si non odio vel indignatione, sed levitate
„jocosâ se invicem percutiant; nec Ma-
„gister, si scholarem Clericum intuitu
„disciplinæ percusserit, quia non potest
„in ipsis violenta manuum injectio notari.
„Cæterum si ex odio iidem Scholares vel
„Clerici sæculares sese percuferint, pro
„sua absolutione debent ad Apost. Sedem
„venire. C. 2. Monachi verò & Canonici
„Regulares, quocunque modo se in clau-
„stro percusserint, non sunt ad Sedem
„Apost. mittendi. Cui affine est C. 33. Si
„Moniales vel in se invicem, vel conver-
„sos aut conversas suas, etiam Clericos
„manus injecerint, per Episcopum, in
„cujus Diœcesi fuerint, absolvendæ sunt.
Hodie fere omnes Prælati Regulares per
Privilegia suos subditos absolvere possunt
ab Excommunicatione, etiam ob enor-
mem percussionem incursa.

2. C. 6. 13. & 17. statuitur: „Mulieres
„(quas sexûs fragilitas non permittit ad
„Sedem Apost. venire) vel aliæ personæ,
„quæ sui juris non sunt; item senes & vale-
„tudinarii, seu alii membrorum destitu-
„tionibus impediti, ab Episcopo Diœc.
„absolvi possunt, si manus in Clericum in-
„jecerint violentas. Illis autem, qui infir-
„mitatis tempore timore mortis absol-

vun-

„vuntur, per juramentum injungatur,
„postquam fuerint sanitati restituti, ad
„Rom. Ecclesiam vel ejuſ Legatum à La-
„tere accedant. De iis etiam, qui Clericis
„non enormem, sed modicam vel levem
„injuriam irrogárunt, Pontifex rem arbi-
„trio Episcopi committit. Ex hoc censem
DD. Excommunicationem pro levi aut
mediocri percussione latam non esse re-
servatam Sedi Apost. sed solum pro per-
cussione enormi. *Levis* comparative ad
alias (licet in se foret mortalis) dicitur,
quæ fit pugno, pede, baculo vel lapide,
nullam tamen maculam vel suggillatio-
nem carnium relinquit. *Mediocris* est, cum
v. g. sine gravi læsione evellitur copia ca-
pillorum, modica fit carnis suggillatio, vel
copia sanguinis è naribus tantum effun-
ditur. *Enormis* est, quæ conjunctam habet
gravem læsionem vel injuriam, v. g. mem-
bri mutilationem, evulsionem dentis,
magnam sanguinis effusionem ex vulne-
re. Talis etiam est illa, quæ fit in Superio-
rem vel ejuſ vices tenentem, quamvis re-
spectu aliorum foret levis vel mediocris.
Ita Dript in Caut. Jud. sect. 2 art. 14. Cæ-
rùm nomine injectionis manuum in Cle-
ricos venit quævis actio externa, non ver-
balis, Clericis injuriosa circa ipsos autres
ipsis adhærentes, v. g. aquâ aspergendo
vesiles

ur, ut
i, ad
à La-
eritis
evem
arbi-
ensent
vi aut
se re-
per-
ve ad
citur,
apide,
latio-
cùm
ia ca-
io, vel
effun-
habet
nem-
entis,
ulne-
perio-
is re-
ocris.
Cate-
n Cle-
ver-
ut res
endo
vestes,

vestes, equum, cui insidet, percutien-
do &c. *Quando percussor Clerici sit vitan-
dus? Vide in Nucl. Theol. Exam. 32. n. 3.*

T I T U L U S XL.

De Verborum Significatione.

Cùm ad decisionem casuum plurimùm
conducat notitia verborum seu termi-
norum, in Lege aliáve Dispositione ex-
pressorum, ut cognoscatur, quid per ea
Legislator vel Disponens intenderit signi-
ficare; hinc tam Juri Civili quam Canoni-
co ad calcem subjungitur Titulus *de Ver-
borum significatione*, in quo explicatur,
quid in lege vel Dispositione verba signi-
ficient; vel juxta Etymologiam nominis,
ut C. i. h. t. „Novale est ager nunc primùm
„præcisus seu cultus. C. io. Forus exer-
„cendarum litium locus à fando dictus....
„Reus à re, quæ petitur, nuncupatur; quia
„quamvis conscientia sceleris non sit, Reus
„tamen dicitur, quia in judicium pro re
„aliqua petitur. C. ii. Pactum quasi ex
„pace factum, &c. Vel juxta mentem &
intentionem ea ponentis seu proferentis.
Nam c. 6. h. t. ait Pontifex: „Intelligentia
„dictorum ex causis est assumenda dicen-
„di, quia non sermoni res, sed rei est ser-
„mo subjectus, vel ut dicitur c. 41. *de Ap-*
„pell.